

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w Zielonej Górze

**Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji
na rynku pracy województwa lubuskiego
w III kwartale 2008 r.**

Oddział Informacji, Diagnoz, Analiz i Badań

Zielona Góra

listopad 2008 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
2. KATEGORIE OSÓB BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY:.....	3
2.1. Młodzież do 25 roku życia.....	4
2.2. Długotrwale bezrobotni.....	8
2.3. Powyżej 50 roku życia.....	11
2.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych.....	14
2.5. Osoby samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia.....	17
2.6. Niepełnosprawni.....	20
2.7. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego.....	23
2.8. Bezrobotni bez wykształcenia średniego.....	26
2.9. Bezrobotne kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka...	29
2.10. Bezrobotni którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia.....	32
3. PODSUMOWANIE.....	35

1. WPROWADZENIE

Od kilku lat obserwujemy systematyczną poprawę sytuacji na regionalnym rynku pracy. Zwiększa się liczba miejsc pracy, co wydatnie przyczynia się do wzrostu aktywności zawodowej ludności naszego województwa i wyraźnego spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Pojawiają się jednocześnie zjawiska, które mogą w znaczny sposób osłabić podejmowanie działań w celu dalszego zmniejszenia skali bezrobocia. Do najpoważniejszych można zaliczyć występujące niedopasowanie kwalifikacji kadr do potrzeb pracodawców oraz utrzymujące się wysokie odsetki osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001) określiła kategorie bezrobotnych zaliczanych do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Nowelizacja Ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. (Dz. U. Nr 176, poz. 1243) rozszerzyła definicję osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy o bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego oraz bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia. W obowiązującej sprawozdawczości o rynku pracy kategorie te uwzględniane są dopiero od stycznia 2008 r.

Głównym zamierzeniem niniejszej analizy jest dokonanie wstępnego opisu grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, dając tym samym podstawy do podjęcia możliwie skutecznych działań na rzecz ich aktywizacji.

2. KATEGORIE OSÓB BĘDĄCYCH W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

W końcu września 2008 r. w województwie lubuskim zarejestrowanych było 42258 bezrobotnych. Wśród nich, jako osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, występują:

- młodzież do 25 roku życia – 8716 osób,
- długotrwale bezrobotni – 21082 osoby,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 4885 osób,

- osoby powyżej 50 roku życia – 9667 osób,
- bez kwalifikacji zawodowych – 13278 osób,
- bez doświadczenia zawodowego – 11231 osób,
- bez wykształcenia średniego – 26819 osób,
- samotnie wychowujący co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia – 5283 osoby,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 534 osoby,
- niepełnosprawni – 2541 osób.

2.1. Młodzież do 25 roku życia¹

Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 8716 osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia, stanowiąc 20,6% ogółu bezrobotnych. W stosunku do III kwartału 2007 r. liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia zmniejszyła się

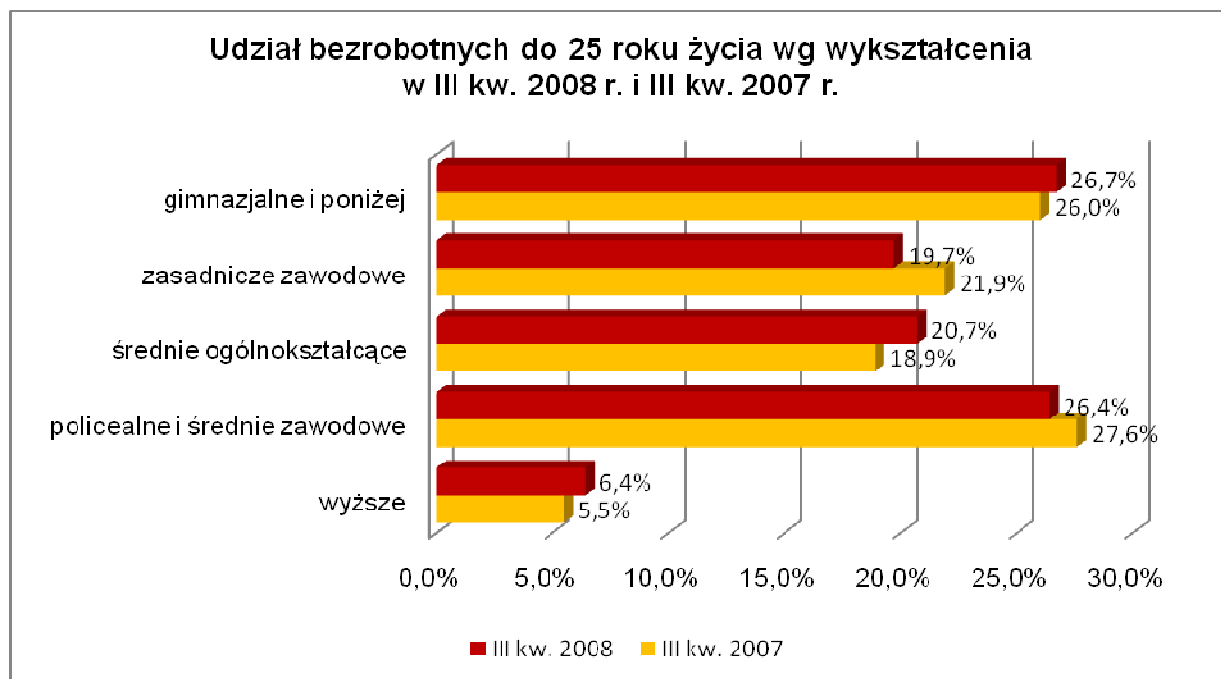
¹ Bezrobotny do 25 roku życia – oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 25 roku życia.

o 1315 osób, ale ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 1,9 punktu procentowego.

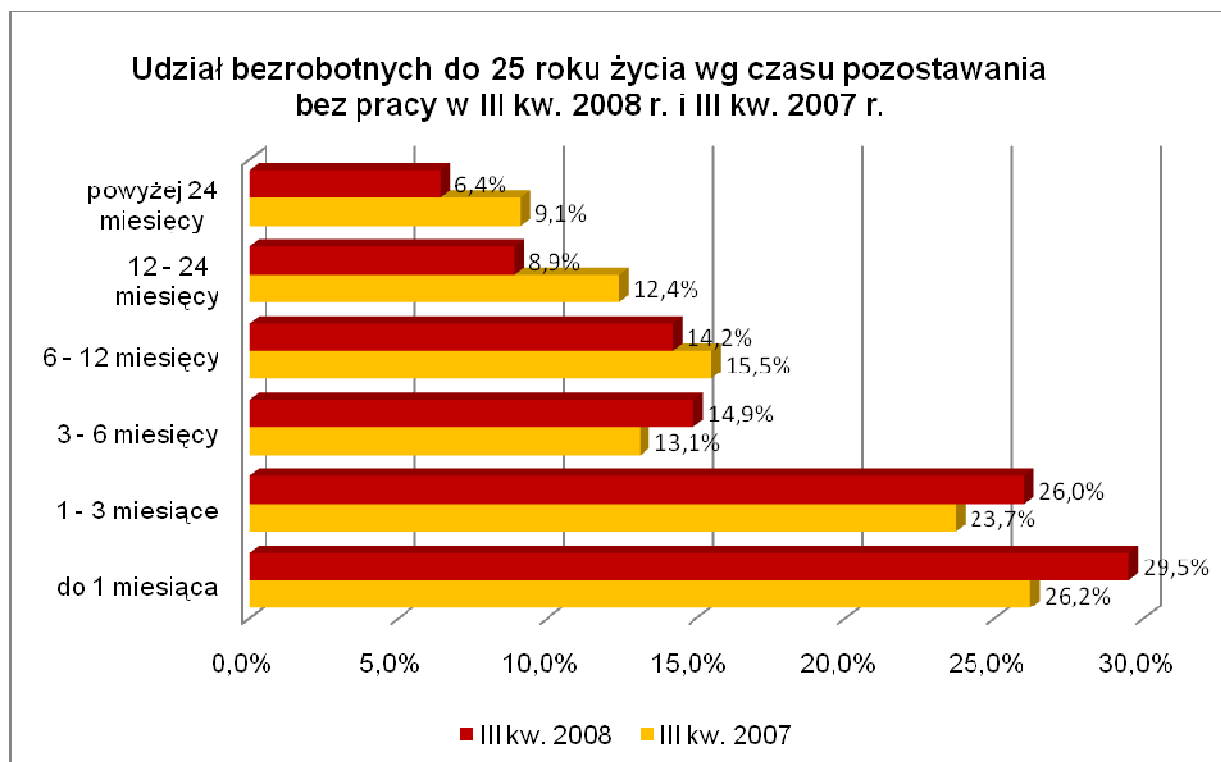
W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych poniżej 25 roku życia, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 14,2% w mieście Zielona Góra do 32,4% w powiecie sulęcińskim.

Prawo do otrzymywania zasiłku przysługiwało 1178 osobom (13,5%) tej kategorii bezrobotnych. Większość bezrobotnych do 25 roku życia to kobiety – 5480 osób, stanowiąc 62,9% tej kategorii bezrobotnych.

W III kwartale 2008 r., podobnie jak w analogicznym okresie 2007 r., przeszło połowa bezrobotnych do 25 roku życia nie legitymowała się żadnym stażem pracy (58,9% wobec 60,3% przed rokiem). Pod względem posiadanego wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz osoby, które ukończyły policealne i średnie szkoły zawodowe (razem 53,1%). Na przestrzeni 12 miesięcy (wrzesień 2007 r. – wrzesień 2008 r.), w populacji bezrobotnych do 25 roku życia, nastąpił wyraźny spadek udziału osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym a wzrósł przede wszystkim udział osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, co pokazuje wykres:

Osoby pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy dłużej niż 12 miesięcy bez pracy, w III kwartale 2008 r., stanowiły 15,3% populacji bezrobotnych do 25 roku życia (przed rokiem – 21,5%). Na uwagę zasługuje fakt, że w populacji bezrobotnych do 25 roku życia, widać wyraźny spadek udziału osób pozostających dłużej niż 6 miesięcy bez pracy, co obrazuje poniższy wykres:

Elementy struktury osób bezrobotnych do 25 roku życia

(stan na koniec III kwartału 2007 i 2008 r.)

Wyszczególnienie	III kwartał 2007 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	10031	100,0	8716	100,0
wykształcenie				
wyższe	553	5,5	556	6,4
policealne i średnie zawodowe	2770	27,6	2305	26,4
średnie ogólnokształcące	1897	18,9	1805	20,7

zasadnicze zawodowe	2201	21,9	1719	19,7
gimnazjalne i poniżej	2610	26,0	2331	26,7
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	2628	26,2	2570	29,5
1 – 3 miesiące	2378	23,7	2270	26,0
3 – 6 miesięcy	1315	13,1	1303	14,9
6 – 12 miesięcy	1554	15,5	1235	14,2
12 – 24 miesiące	1242	12,4	777	8,9
powyżej 24 miesięcy	914	9,1	561	6,4
staż pracy				
do 1 roku	1659	16,5	1558	17,9
1 – 5 lat	2155	21,5	1926	22,1
5 – 10 lat	166	1,7	99	1,1
bez stażu	6051	60,3	5133	58,9

W III kwartale 2008 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 8561 bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 32,0% ogółu napływu do bezrobocia w województwie. W tym samym okresie wyrejestrowano 7638 osób bezrobotnych do 25 roku życia, co stanowiło 28,2% ogółu odpływu bezrobotnych w województwie. Dodatkowo 299 z nich utraciło status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród wyłączeń dominowały:

- podjęcie pracy – 2409 osób (31,5%),
- nie potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 2257 osób (29,5%),
- rozpoczęcie stażu – 1642 osoby (21,5%),
- szkolenie – 378 osób (4,9%),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 371 osób (4,9%).

W III kw. 2008 r., bezrobotni do 25 roku życia, stanowili w województwie 92,1% ogółu bezrobotnych rozpoczynających staże (są one skierowane do absolwentów szkół) oraz 24,3% ogółu bezrobotnych podejmujących szkolenia. Ogółem w III kw. 2008 r. z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże,

przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne) skorzystało 2582 bezrobotnych do 25 roku życia.

2.2. Długotrwale bezrobotni²

Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 21082 osoby długotrwale bezrobotne, stanowiąc 49,9% ogółu bezrobotnych. W stosunku do III kwartału 2007 r. liczba osób długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 11032 osoby, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 9,8 punktu procentowego.

W poszczególnych powiatach udział długotrwale bezrobotnych, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 27,4% w mieście Gorzów Wielkopolski do 60,8% w powiecie krośnieńskim.

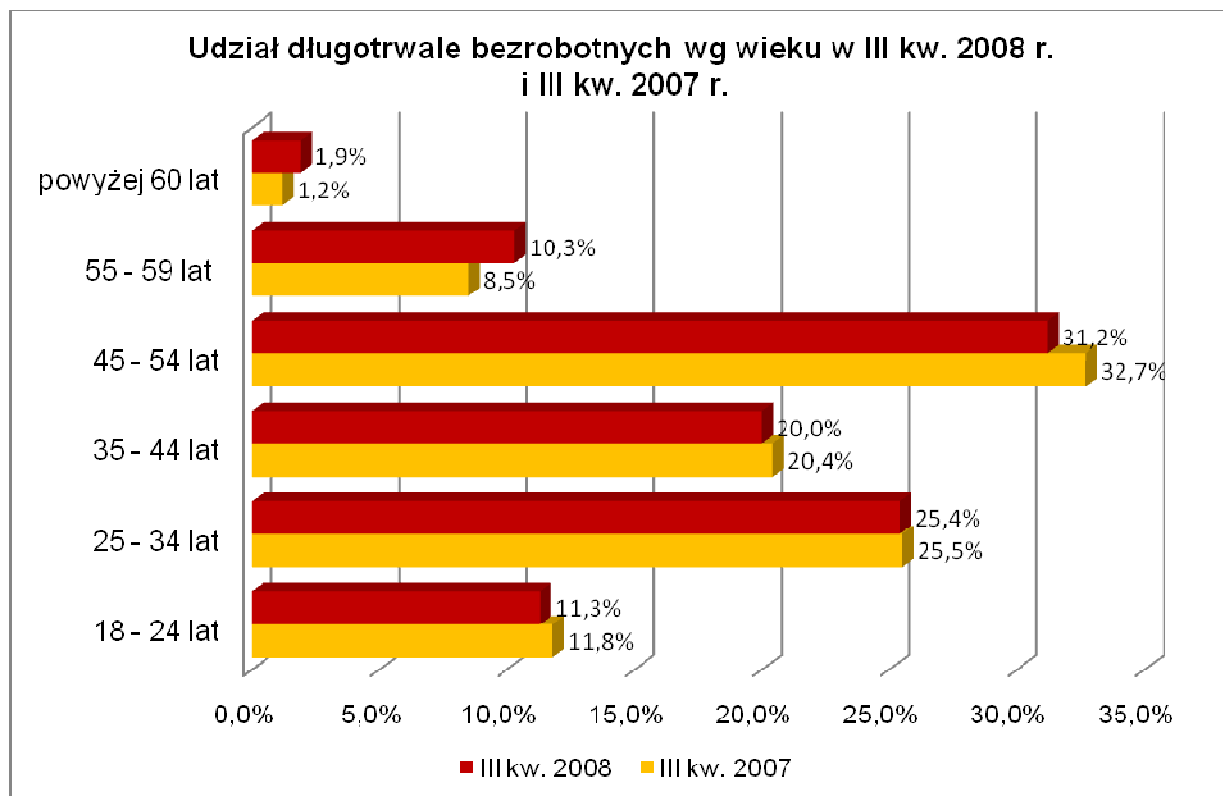
Prawo do zasiłku posiadały 423 osoby, co stanowiło 2,0% tej kategorii bezrobotnych. Większość długotrwale bezrobotnych to kobiety – 13347 osób, stanowiąc 63,3% ogółu długotrwale bezrobotnych.

W III kwartale 2008 r., podobnie jak w analogicznym okresie 2007 r., najwięcej osób długotrwale bezrobotnych legitymowało się stażem pracy od 10 do 20 lat (19,8% wobec 20,4% przed rokiem) lub nie posiadało żadnego stażu pracy (18,4%, wobec 18,5% przed rokiem). Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły w dalszym ciągu osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (38,7%) oraz osoby, które ukończyły szkoły zasadnicze zawodowe (32,1%). Pozytywnym zjawiskiem jest to, że w okresie wrzesień 2007 r. – wrzesień 2008 r., w tej populacji bezrobotnych nastąpił spadek udziału osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 0,6 punktu procentowego), natomiast do zjawisk negatywnych należy zaliczyć wzrost udziału osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (o 0,5 punktu procentowego). Pod względem wieku, w III kwartale 2008 r., najliczniejszą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne w przedziałach 45 – 54 lat oraz 25 – 34 lat. W omawianym okresie, największą dynamikę wzrostu, w tej kategorii bezrobotnych, odnotowano w grupie osób powyżej 55 roku życia, którzy w III kwartale 2008 r. stanowili 12,2% ogółu osób, a w analogicznym okresie 2007 r. – 9,7%. Obrazuje to poniższy wykres:

---

² Długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.

Elementy struktury osób długotrwale bezrobotnych

(stan na koniec III kwartału 2007 i 2008 r.)

Wyszczególnienie	III kwartał 2007 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	32114	100,0	21082	100,0
wyszktałenie				
wyższe	992	3,1	723	3,4
policealne i średnie zawodowe	6322	19,7	4080	19,4
średnie ogólnokształcące	2018	6,3	1351	6,4
zasadnicze zawodowe	10501	32,7	6758	32,1
gimnazjalne i poniżej	12281	38,2	8170	38,7
wiek				
18 – 24 lat	3736	11,8	2374	11,3
25 – 34 lat	8191	25,5	5346	25,4

35 – 44 lat	6553	20,4	4210	20,0
45 – 54 lat	10513	32,7	6578	31,2
55 – 59 lat	2743	8,5	2178	10,3
powyżej 60 lat	378	1,2	396	1,9
staż pracy				
do 1 roku	4715	14,7	3268	15,5
1 – 5 lat	5548	17,3	3679	17,5
5 – 10 lat	4363	13,6	2811	13,3
10 – 20 lat	6552	20,4	4176	19,8
20 – 30 lat	4412	13,7	2892	13,7
30 lat i więcej	567	1,8	385	1,8
bez stażu	5957	18,5	3871	18,4

W III kwartale 2008 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 9493 osoby długotrwale bezrobotne, co stanowiło 35,5% ogółu napływu do bezrobocia w województwie. W tym samym okresie wyrejestrowano 11607 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 42,9% ogółu odpływu bezrobotnych w województwie. Wśród wyłączeń dominowały:

- nie potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 3172 osoby (27,3%),
- podjęcie pracy – 3170 osób (27,3%),
- rozpoczęcie prac społecznie użytecznych – 2322 osoby (20,0%),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 755 osób (6,5%),
- rozpoczęcie szkolenia – 652 osoby (5,6%),
- rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy – 600 osób (5,2%).

W III kw. 2008 r. długotrwale bezrobotni stanowili w województwie 85,2% ogółu bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne, 41,8% bezrobotnych rozpoczynających szkolenie oraz 66,8% ogółu bezrobotnych rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. Ogółem w III kw. 2008 r. z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże, przygotowanie

zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne) skorzystały 4552 osoby będące długotrwale bezrobotnymi.

2.3. Powyżej 50 roku życia³

Populacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia obejmuje osoby, które ze względu na wiek i stosunkowo niski poziom wykształcenia napotykały na problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 9667 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, stanowiąc 22,9% ogółu bezrobotnych. W stosunku do III kwartału 2007 r. liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 2207 osób, ale ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,8 punktu procentowego.

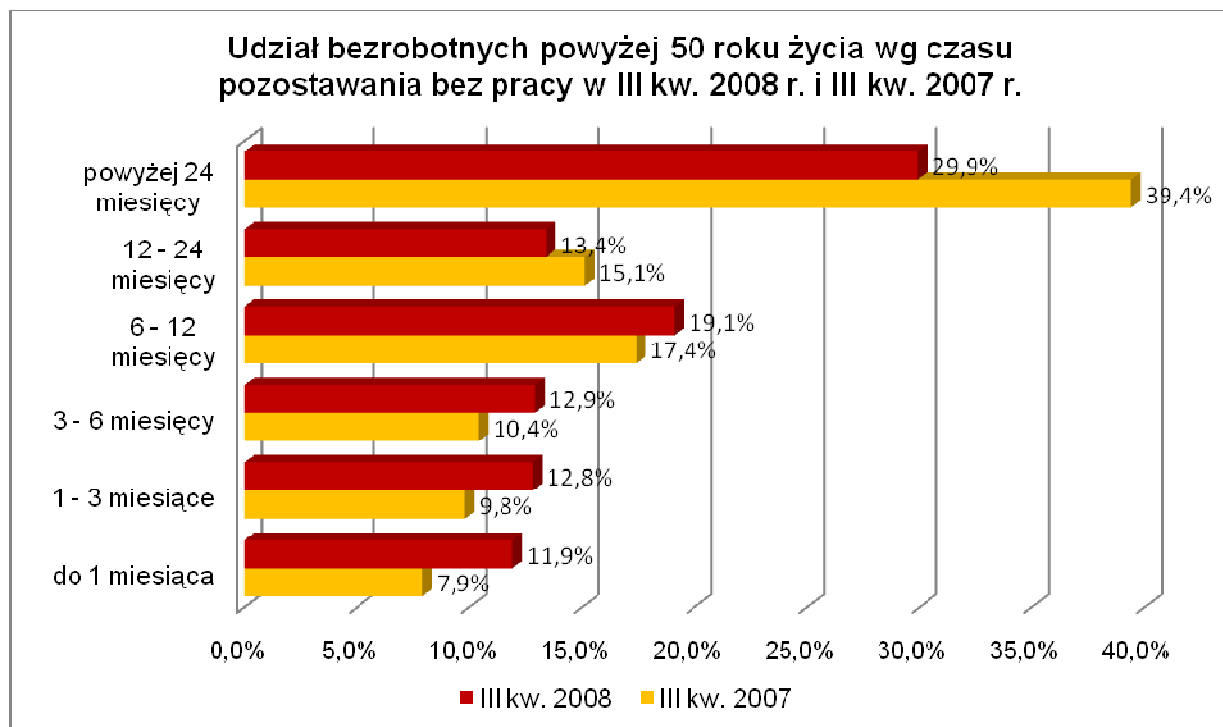
W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 20,3% w powiecie sulęcińskim do 30,6% w mieście Gorzów Wielkopolski.

Większość bezrobotnych powyżej 50 roku życia to mężczyźni – 5317 osób, stanowiąc 55,0% tej kategorii bezrobotnych. Prawo do otrzymywania zasiłku posiadało 2175 osób, co stanowiło 22,5% ogółu tej kategorii bezrobotnych.

W III kwartale 2008 r., wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, dominują osoby o stażu pracy powyżej 10 lat (73,0% wobec 72,7% w III kwartale poprzedniego roku), a wśród nich przeważają osoby o stażu pracy od 20 do 30 lat. Pod względem poziomu wykształcenia dominującą grupę stanowiły osoby, które ukończyły tylko szkołę gimnazjalną i poniżej (46,4% wobec 47,2% w III kwartale poprzedniego roku) oraz są po szkole zasadniczej zawodowej (28,0% w III kwartale 2008 r. wobec 27,4% w analogicznym okresie roku poprzedniego). Tylko niewielki odsetek tej populacji bezrobotnych (2,7%) legitymował się wykształceniem wyższym. Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia dominującą grupę stanowią osoby pozostające powyżej 24 miesięcy bez pracy – 29,9%, ale na uwagę zasługuje fakt, że w tej grupie w okresie wrzesień 2007 r. – wrzesień 2008 r. nastąpił największy spadek udziału bezrobotnych. Obrazuje to poniższy wykres:

---

³ Bezrobotny powyżej 50 roku życia - oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.

Elementy struktury bezrobotnych powyżej 50 roku życia

(stan na koniec III kwartału 2007 i 2008 r.)

Wyszczególnienie	III kwartał 2007 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	11874	100,0	9667	100,0
wykształcenie				
wyższe	311	2,6	258	2,7
policealne i średnie zawodowe	2067	17,4	1716	17,8
średnie ogólnokształcące	641	5,4	506	5,2
zasadnicze zawodowe	3253	27,4	2704	28,0
gimnazjalne i poniżej	5602	47,2	4483	46,4
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	937	7,9	1146	11,9
1 – 3 miesiące	1169	9,8	1237	12,8
3 – 6 miesięcy	1235	10,4	1246	12,9

6 – 12 miesięcy	2063	17,4	1849	19,1
12 – 24 miesiące	1791	15,1	1298	13,4
powyżej 24 miesięcy	4679	39,4	2891	29,9
staż pracy				
do 1 roku	963	8,1	797	8,2
1 – 5 lat	644	5,4	560	5,8
5 – 10 lat	804	6,8	666	6,9
10 – 20 lat	2840	23,9	2344	24,2
20 – 30 lat	4540	38,2	3690	38,2
30 lat i więcej	1262	10,6	1026	10,6
bez stażu	821	6,9	584	6,0

W III kwartale 2008 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 4551 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, co stanowiło 17,0% ogółu napływu do bezrobocia w województwie. W tym samym okresie wyrejestrowano 5127 osób powyżej 50 roku życia, co stanowiło 18,9% ogółu odpływu bezrobotnych w województwie. Wśród wyłączeń dominowały:

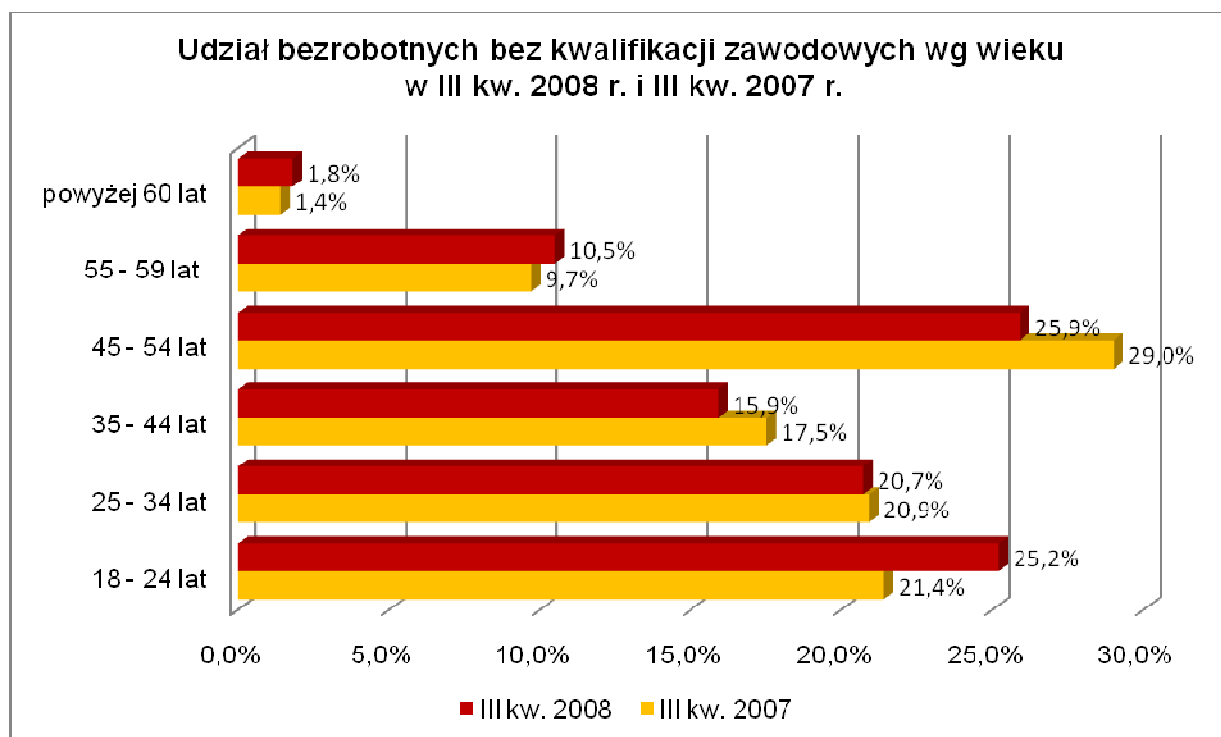
- podjęcie pracy – 1433 osoby (28,0%),
- nie potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 1278 osób (24,9%),
- rozpoczęcie prac społecznie użytecznych – 1206 osób (23,5%),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 277 osób (5,4%),
- rozpoczęcie szkolenia – 194 osoby (3,8%),
- rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy – 193 osoby (3,8%).

W III kw. 2008 r., bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili w województwie 44,3% ogółu bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne. Ogółem w III kw. 2008 r. z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy i prace społecznie użyteczne) skorzystało 1752 bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

2.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych⁴

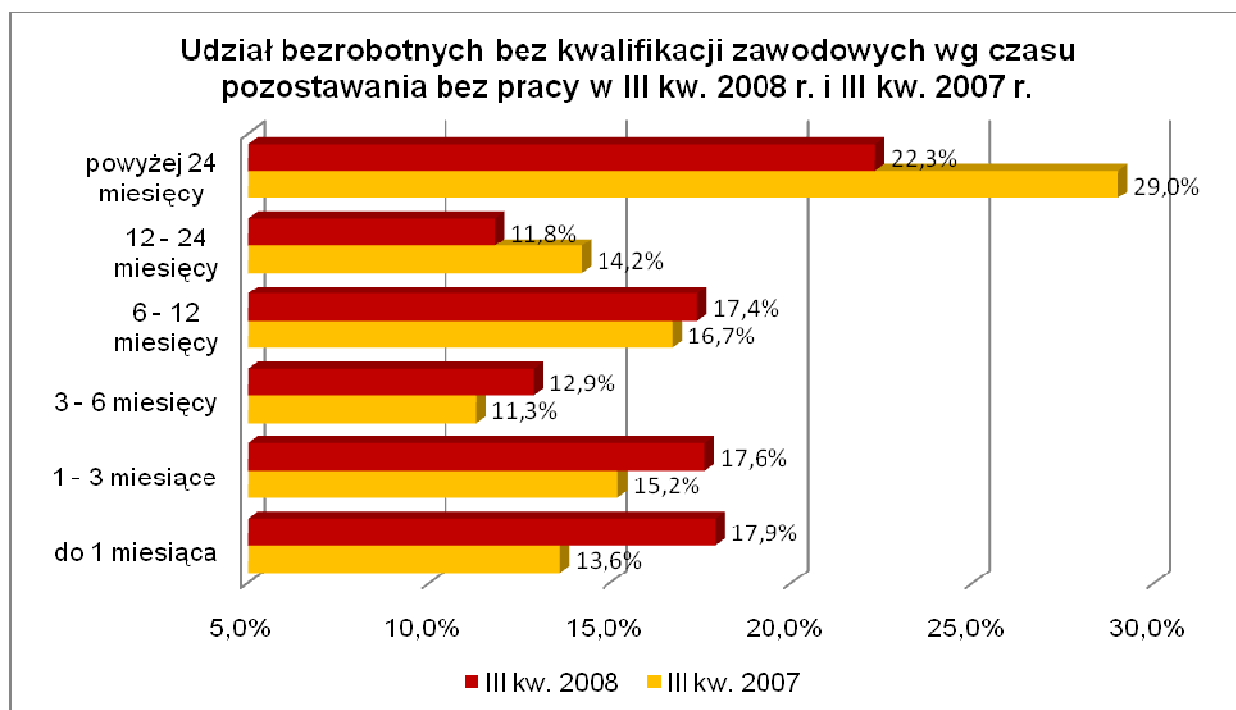
Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 13278 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, stanowiąc 31,4% ogółu bezrobotnych. W stosunku do III kwartału 2007 r. liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła się o 3865 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,5 punktu procentowego.

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych to osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 81,0% oraz średnim ogólnokształcącym – 19,0% ogółu tej kategorii bezrobotnych. W III kwartale 2008 r., wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, przeszło połowę stanowiły osoby w wieku 45 – 54 lat oraz od 18 – 24 lat. W III kwartale 2008 r., w stosunku do analogicznego kwartału 2007 r., nastąpił wzrost udziału bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w wieku od 18 do 24 lat oraz w wieku powyżej 55 lat, co obrazuje poniższy wykres:

⁴ Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych to osoba nie posiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.

Pod względem stażu pracy dominowały osoby dotychczas nie pracujące (31,1%, przed rokiem – 30,0%) oraz o stażu pracy do 1 roku (17,2%, w III kw. 2007 r. - 15,6%). W III kwartale 2008 r. wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, dominującą grupę stanowią osoby pozostające w rejestrach dłużej niż 24 miesiące bez pracy. W omawianym okresie wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych nastąpił spadek udziału osób pozostających bez pracy więcej niż 12 miesięcy, przy czym największy miał miejsce wśród bezrobotnych będących powyżej 24 miesięcy bez pracy, co obrazuje poniższy wykres:

Elementy struktury bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych

(stan na koniec III kwartału 2007 i 2008 r.)

Wyszczególnienie	III kwartał 2007 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	17143	100,0	13278	100,0
wiek				
18 – 24 lat	3672	21,4	3343	25,2

25 – 34 lat	3590	20,9	2755	20,7
35 – 44 lat	3006	17,5	2105	15,9
45 – 54 lat	4971	29,0	3444	25,9
55 – 59 lat	1659	9,7	1389	10,5
powyżej 60 lat	245	1,4	242	1,8
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	2325	13,6	2373	17,9
1 – 3 miesiące	2610	15,2	2338	17,6
3 – 6 miesięcy	1934	11,3	1717	12,9
6 – 12 miesięcy	2873	16,7	2312	17,4
12 – 24 miesiące	2428	14,2	1573	11,8
powyżej 24 miesięcy	4973	29,0	2965	22,3
staż pracy				
do 1 roku	2678	15,6	2290	17,2
1 – 5 lat	2482	14,5	1956	14,7
5 – 10 lat	1833	10,7	1248	9,4
10 – 20 lat	2787	16,2	1984	14,9
20 – 30 lat	1879	11,0	1404	10,6
30 lat i więcej	344	2,0	265	2,0
bez stażu	5140	30,0	4131	31,1
wykształcenie				
średnie ogólnokształcące	3037	17,7	2526	19,0
gimnazjalne i poniżej	14106	82,3	10752	81,0

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 21,9% w powiecie wschowskim do 42,2% w powiecie strzelecko - drezdeneckim. Prawo do otrzymywania zasiłku posiadały 1834 osoby (13,8%). Większość bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych to kobiety – 8416 osób, stanowiąc 63,4% tej kategorii bezrobotnych.

W III kwartale 2008 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 8025 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, co stanowiło 30,0% ogółu napływu do bezrobocia w województwie.

2.5. Osoby samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia⁵

Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 5283 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia, stanowiąc 12,5% ogółu bezrobotnych. W stosunku do I kwartału 2008 r. liczba bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci zmniejszyła się o 829 osób, ale ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,4 punktu procentowego.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych samotnie wychowujących dziecko, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 9,1% w powiecie wschowskim do 15,5% w powiecie sulęcińskim.

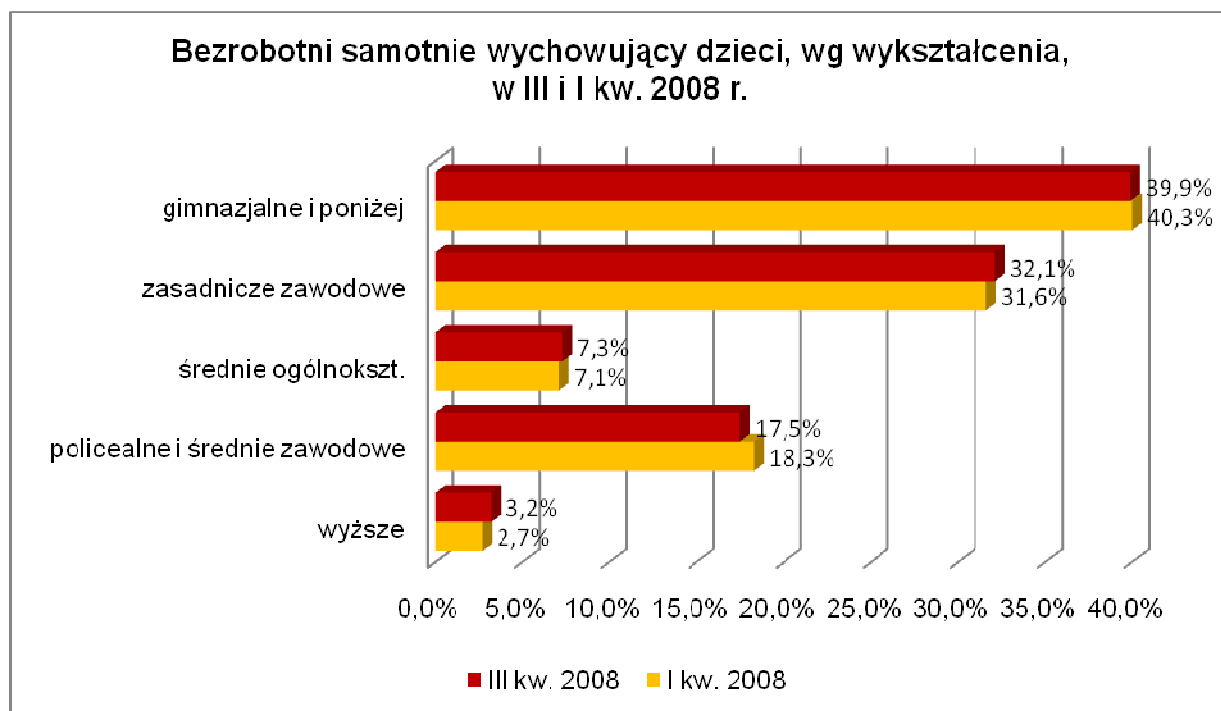
Większość bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci to kobiety – 4912 osób, stanowiąc 93,0% tej kategorii bezrobotnych. Z prawem do otrzymywania zasiłku zarejestrowanych było 676 osób (12,8%).

Bezrobotni samotnie wychowujący dzieci to przede wszystkim osoby młode, w wieku do 34 roku, stanowiąc 67,7% tej kategorii bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci, większość to osoby posiadające wykształcenie poniżej średniego – 72,0% ogółu, z wyraźną dominacją wykształcenia gimnazjalnego i poniżej. W stosunku do I kwartału 2008 r., wśród tej kategorii bezrobotnych, zaznaczył się niewielki spadek udziału bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej. Obrazuje to poniższy wykres:

---

⁵ Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia, to osoba wychowująca co najmniej 1 dziecko w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wśród bezrobotnych wychowujących samotnie co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia 2011 osób (38,1%) to bezrobotni pozostający powyżej 12 miesięcy bez pracy (w poprzednim kwartale – 41,9%). W tej grupie bezrobotnych najwięcej osób - 1204 (22,8%) to bezrobotni pozostający na bezrobociu powyżej 24 miesięcy.

Najbardziej liczną grupę bezrobotnych samotnie wychowujących dzieci, stanowiły osoby o stażu pracy od 1 do 5 lat – 1384 osoby (26,2%), bez żadnego stażu pracy – 1358 osób (25,7%), oraz o stażu pracy do 1 roku – 896 osób (17,0%). W tej kategorii bezrobotnych zdecydowaną większość (prawie 69%) stanowią więc dwie grupy osób: o bardzo niewielkim stażu pracy (do 5 lat) oraz osoby które jeszcze nigdy nie pracowały.

Elementy struktury bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko

(stan na koniec I i III kwartału 2008 r.)

Wyszczególnienie	I kwartał 2008 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	6112	100,0	5283	100,0
wiek				
18 – 24 lat	1364	22,3	1128	21,4
25 – 34 lat	2751	45,0	2445	46,3
35 – 44 lat	1265	20,7	1083	20,5
45 – 54 lat	683	11,2	582	11,0
55 – 59 lat	46	0,8	44	0,8
powyżej 60 lat	3	0,0	1	0,0
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	530	8,7	779	14,7
1 – 3 miesiące	1017	16,6	860	16,3
3 – 6 miesięcy	960	15,7	664	12,6
6 – 12 miesięcy	1047	17,1	969	18,3
12 – 24 miesiące	1002	16,4	807	15,3
powyżej 24 miesięcy	1556	25,5	1204	22,8
staż pracy				
do 1 roku	1063	17,4	896	17,0
1 – 5 lat	1501	24,6	1384	26,2
5 – 10 lat	953	15,6	797	15,1
10 – 20 lat	720	11,8	639	12,1
20 – 30 lat	233	3,8	199	3,8
30 lat i więcej	13	0,2	10	0,2
bez stażu	1629	26,7	1358	25,7
Wykształcenie				
wyższe	164	2,7	171	3,2
policealne i średnie zawodowe	1121	18,3	923	17,5

średnie ogólnokształcące	433	7,1	387	7,3
zasadnicze zawodowe	1931	31,6	1695	32,1
gimnazjalne i poniżej	2463	40,3	2107	39,9

W III kwartale 2008 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 2661 bezrobotnych wychowujących samotnie co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia, co stanowiło 10,0% ogółu napływu do bezrobocia w województwie.

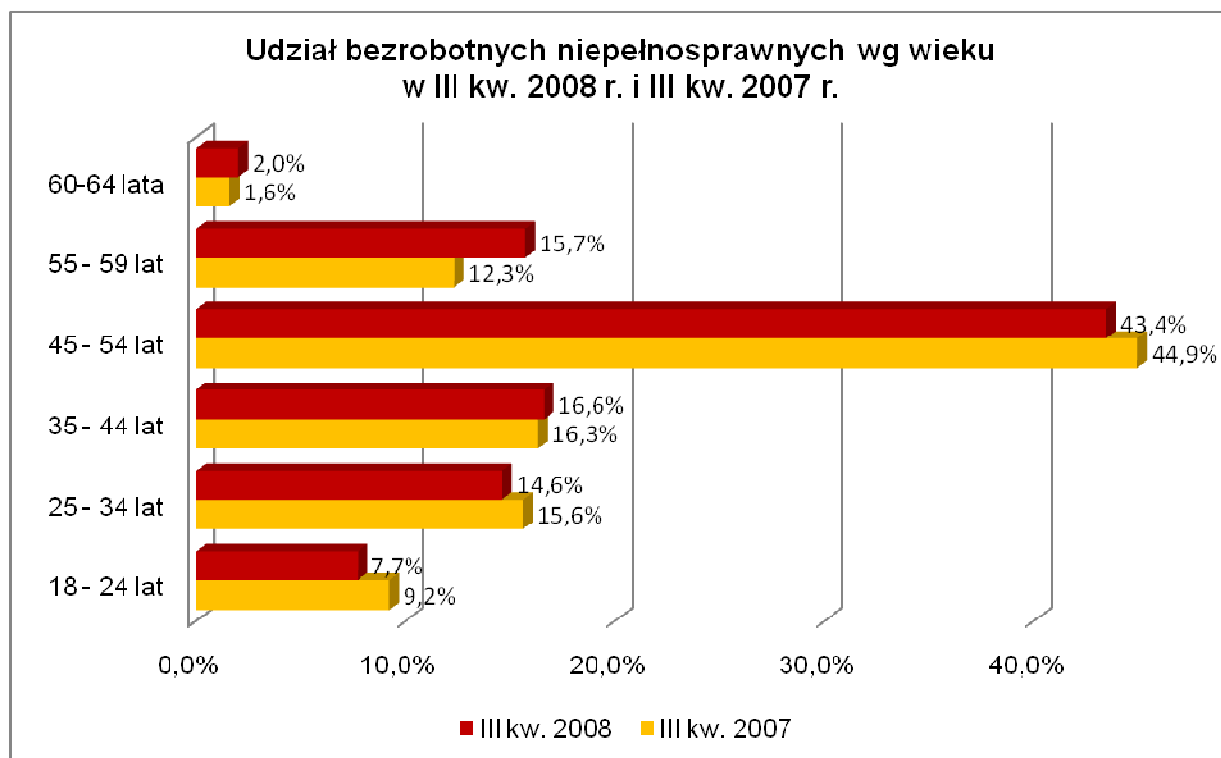
2.6. Niepełnosprawni

Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 2541 bezrobotnych niepełnosprawnych, stanowiących 6,0% ogółu bezrobotnych. W stosunku do III kwartału 2007 r. liczba bezrobotnych niepełnosprawnych zmniejszyła się o 33 osoby, ale ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 1,2 punktu procentowego.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych niepełnosprawnych, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 2,4% w powiecie krośnieńskim do 17,0% w mieście Gorzów Wielkopolski.

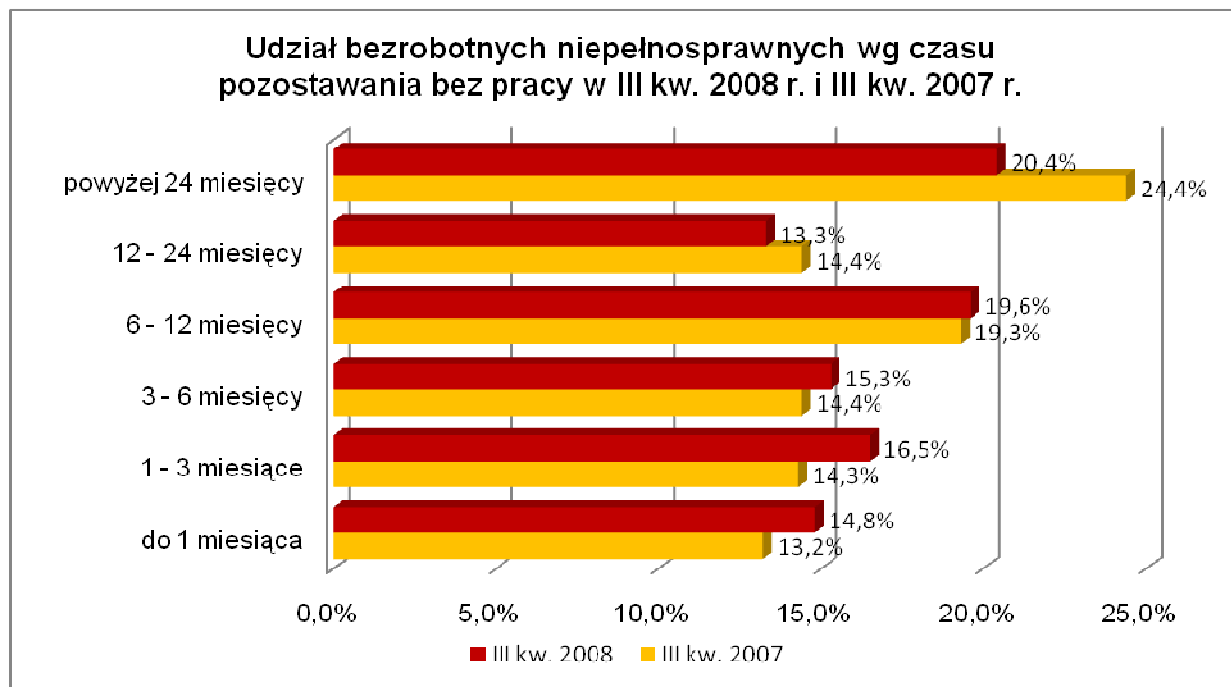
Z prawem do zasiłku zarejestrowanych było 579 osób, co stanowiło 22,8%. Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych kobiety stanowiły 56,1% tej kategorii bezrobotnych (1426 osób).

Pod względem stażu pracy, podobnie jak w analogicznym okresie 2007 r., dominowały osoby pracujące od 10 do 20 lat oraz od 20 do 30 lat, stanowiąc 48,1% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych. Pod względem wieku, w III kwartale 2008 r., podobnie jak w analogicznym okresie 2007 r., dominującą grupę stanowiły osoby w przedziale od 45 do 54 lat. W omawianym okresie uwidocznił się wzrost udziału bezrobotnych niepełnosprawnych w wieku powyżej 55 lat oraz od 35 do 44 lat, co obrazuje poniższy wykres:

Najliczniejsze grupy pod względem wykształcenia stanowiły osoby, które ukończyły zaledwie szkoły gimnazjalne i poniżej (36,5%, w III kwartale poprzedniego roku – 36,0%) oraz zasadnicze zawodowe (31,8%, wobec 33,0% w poprzednim roku). W omawianym okresie, spadek udziału zarejestrowanych bezrobotnych, odnotowano tylko wśród osób niepełnosprawnych legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Na tym samym poziomie (20,3%) pozostał udział bezrobotnych niepełnosprawnych mających wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Wzrost udziału odnotowano wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym, gimnazjalnym i poniżej oraz średnim ogólnokształcącym.

W III kwartale 2008 r., podobnie jak w analogicznym kwartale poprzedniego roku, najliczniejszą grupę bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby pozostające powyżej 24 miesięcy bez pracy – 519 osób oraz od 6 do 12 miesięcy – 499 osób. W omawianym okresie nastąpił spadek udziału osób pozostających powyżej 12 miesięcy bez pracy, co obrazuje poniższy wykres:

Elementy struktury bezrobotnych niepełnosprawnych

(stan na koniec III kwartału 2007 i 2008 r.)

Wyszczególnienie	III kwartał 2007 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	2574	100,0	2541	100,0
wiek				
18 – 24 lat	237	9,2	196	7,7
25 – 34 lat	402	15,6	371	14,6
35 – 44 lat	420	16,3	422	16,6
45 – 54 lat	1157	44,9	1103	43,4
55 – 59 lat	317	12,3	398	15,7
powyżej 60 lat	41	1,6	51	2,0
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	341	13,2	375	14,8
1 – 3 miesiące	367	14,3	420	16,5
3 – 6 miesięcy	370	14,4	389	15,3

6 – 12 miesięcy	497	19,3	499	19,6
12 – 24 miesiące	372	14,4	339	13,3
powyżej 24 miesięcy	627	24,4	519	20,4
staż pracy				
do 1 roku	292	11,3	286	11,3
1 – 5 lat	299	11,6	324	12,8
5 – 10 lat	287	11,1	290	11,4
10 – 20 lat	643	25,0	620	24,4
20 – 30 lat	602	23,4	601	23,7
30 lat i więcej	107	4,2	109	4,3
bez stażu	344	13,4	311	12,2
Wykształcenie				
wyższe	91	3,5	105	4,1
policealne i średnie zawodowe	523	20,3	516	20,3
średnie ogólnokształcące	184	7,1	183	7,2
zasadnicze zawodowe	849	33,0	809	31,8
gimnazjalne i poniżej	927	36,0	928	36,5

W III kwartale 2008 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 1692 bezrobotnych niepełnosprawnych, co stanowiło 6,3% ogółu napływu do bezrobocia w województwie.

2. 7. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego⁶

Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 11231 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, stanowiąc 26,6% ogółu bezrobotnych. W stosunku do I kwartału 2008 r. liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego zmniejszyła się o 1466 osób, ale ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 1,5 punktu procentowego.

⁶ Bezrobotny bez doświadczenia zawodowego – oznacza to bezrobotnego który wykonywał zatrudnienie oraz inną pracę zarobkową przez łączny okres poniżej 6 miesięcy.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 17,9% w powiecie strzelecko – drezdeneckim do 46,0% w powiecie świebodzińskim.

Większość bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego to kobiety – 7328 osób, stanowiąc 65,2% tej kategorii bezrobotnych. Wśród nich 343 osoby (3,0%) miały prawo do otrzymywania zasiłku.

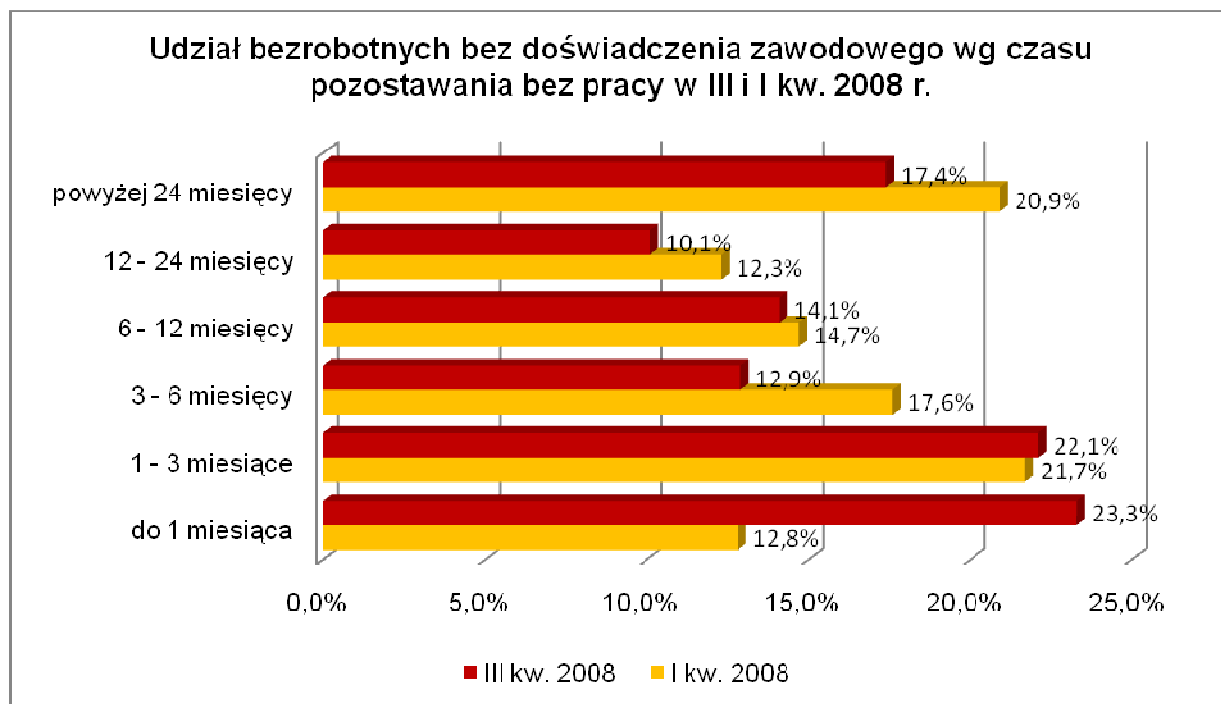
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego to przede wszystkim osoby młode, w wieku od 18 do 24 lat (52,4%) i od 25 do 34 lat (30,3% tej kategorii bezrobotnych). Bezrobotni nie posiadający doświadczenia zawodowego to osoby dotychczas nie pracujące – 81,4%, lub legitymujące się bardzo krótkim stażem pracy do 1 roku – 18,6%. Pod względem posiadanego wykształcenia dominującą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, co obrazuje poniższy wykres:

Pod względem czasu pozostawania bez pracy, najbardziej liczną grupę bezrobotnych w tej kategorii w omawianym okresie, stanowiły osoby krótko pozostające bez pracy; do 1 miesiąca – 23,3% oraz od 1 miesiąca do 3 miesięcy – 22,1% ogółu tej kategorii bezrobotnych. Duża rejestracja absolwentów, mająca miejsce w III kwartale,

przyczyniła się do skokowego wzrostu udziału bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego pozostających krótko bez pracy, co obrazuje poniższy wykres:

Elementy struktury bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego

(stan na koniec I i III kwartału 2008 r.)

Wyszczególnienie	I kwartał 2008 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	12697	100,0	11231	100,0
wiek				
18 – 24 lat	6075	47,8	5887	52,4
25 – 34 lat	4029	31,7	3406	30,3
35 – 44 lat	1025	8,1	801	7,1
45 – 54 lat	1120	8,8	762	6,8
55 – 59 lat	368	2,9	306	2,7
powyżej 60 lat	80	0,6	69	0,6
czas pozostawania bez pracy				

do 1 miesiąca	1626	12,8	2619	23,3
1 – 3 miesiące	2750	21,7	2487	22,1
3 – 6 miesięcy	2234	17,6	1452	12,9
6 – 12 miesięcy	1872	14,7	1582	14,1
12 – 24 miesiące	1557	12,3	1139	10,1
powyżej 24 miesięcy	2658	20,9	1952	17,4
staż pracy				
do 1 roku	2669	21,0	2086	18,6
bez stażu	10028	79,0	9145	81,4
Wykształcenie				
wyższe	958	7,5	1062	9,5
policealne i średnie zawodowe	2775	21,9	2522	22,5
średnie ogólnokształcące	1696	13,4	1723	15,3
zasadnicze zawodowe	2063	16,2	1657	14,8
gimnazjalne i poniżej	5205	41,0	4267	38,0

W III kwartale 2008 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 8991 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, co stanowiło 33,6% ogółu napływu do bezrobocia w województwie.

2.8. Bezrobotni bez wykształcenia średniego⁷

Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 26819 bezrobotnych bez wykształcenia średniego, stanowiąc 63,5% ogółu bezrobotnych. W stosunku do I kwartału 2008 r. liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego zmniejszyła się o 6020 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 1,5 punktu procentowego.

⁷ Bezrobotny bez wykształcenia średniego – zaliczamy wszystkich bezrobotnych, którzy z uwagi na brak wykształcenia średniego pomimo posiadanego stażu pracy nie mogą znaleźć pracy.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych bez wykształcenia średniego, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 47,4% w mieście Gorzów Wielkopolski do 70,5% w powiecie strzelecko - drezdeneckim.

Prawo do zasiłku posiadało 4775 osób (17,8%). Wśród bezrobotnych bez wykształcenia średniego w niewielkim stopniu przeważają kobiety, stanowiąc 52,9% tej kategorii bezrobotnych (14186 osób).

W III kwartale 2008 r., wśród bezrobotnych bez wykształcenia średniego, podobnie jak w I kwartale, najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 45 – 54 lat – 28,8% (w I kwartale – 30,7%) oraz 25 – 34 lat – 24,9% (w I kwartale – 24,1%). Jak dotychczas dominują bezrobotni o stażu pracy od 10 do 20 lat – 19,4% (w I kwartale – 19,9%), od 1 do 5 lat – 19,0% (w I kwartale – 18,6%) oraz osoby dotychczas nie pracujące – 17,4% (w I kwartale – 17,2%). Pod względem posiadanego wykształcenia dominującą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, stanowiąc, tak samo jak w I kwartale, 52,7% tej kategorii bezrobotnych. Wśród bezrobotnych bez wykształcenia średniego, w dalszym ciągu największą grupę stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy, co przedstawia poniższy wykres:

Elementy struktury bezrobotnych bez wykształcenia średniego

(stan na koniec I i III kwartału 2008 r.)

Wyszczególnienie	I kwartał 2008 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	32839	100,0	26819	100,0
wiek				
18 – 24 lat	4658	14,2	4051	15,1
25 – 34 lat	7910	24,1	6678	24,9
35 – 44 lat	6771	20,6	5448	20,3
45 – 54 lat	10077	30,7	7730	28,8
55 – 59 lat	2942	9,0	2495	9,3
powyżej 60 lat	481	1,5	417	1,6
czas pozostawiania bez pracy				
do 1 miesiąca	3324	10,1	4735	17,7
1 – 3 miesiące	6165	18,8	4695	17,5
3 – 6 miesięcy	5749	17,5	3606	13,4
6 – 12 miesięcy	5069	15,4	4711	17,6
12 – 24 miesiące	4320	13,2	3331	12,4
powyżej 24 miesięcy	8212	25,0	5741	21,4
staż pracy				
do 1 roku	4532	13,8	3713	13,8
1 – 5 lat	6106	18,6	5097	19,0
5 – 10 lat	4519	13,8	3690	13,8
10 – 20 lat	6550	19,9	5200	19,4
20 – 30 lat	4566	13,9	3669	13,7
30 lat i więcej	926	2,8	772	2,9
bez stażu	5640	17,2	4678	17,4
wykształcenie				
średnie ogólnokształcące	15548	47,3	12687	47,3
gimnazjalne i poniżej	17291	52,7	14132	52,7

W III kwartale 2008 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 15668 bezrobotnych bez wykształcenia średniego, co stanowiło 58,6% ogółu napływu do bezrobocia w województwie.

2.9. Bezrobotne kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka⁸

Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 4885 bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, stanowiąc 11,6% ogółu bezrobotnych. W stosunku do I kwartału 2008 r. liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka zmniejszyła się o 1198 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 punktu procentowego.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 6,8% w mieście Gorzów Wielkopolski do 14,2% w powiecie zielonogórskim (ziemskim).

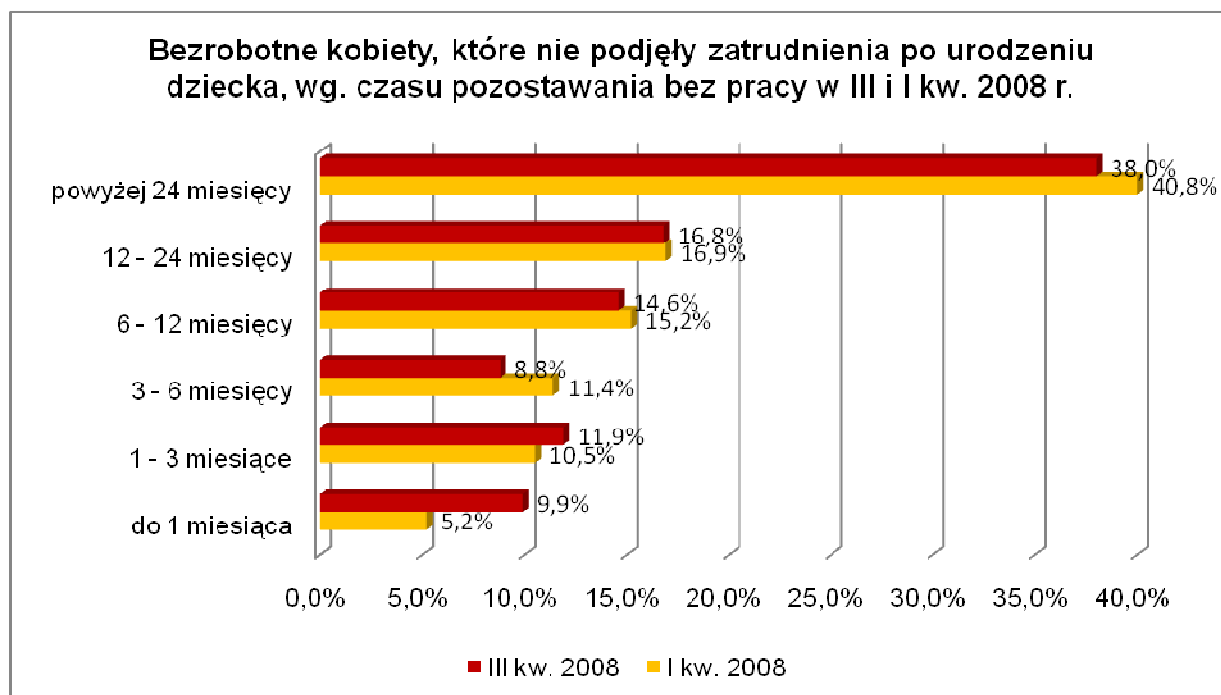
Z prawem do otrzymywania zasiłku zarejestrowanych było 98 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, co stanowiło 2,0% ogółu tej kategorii bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, dominującą grupę stanowią osoby młode, w wieku od 25 do 34 lat (45,1%) oraz od 18 do 24 lat (22,9%).

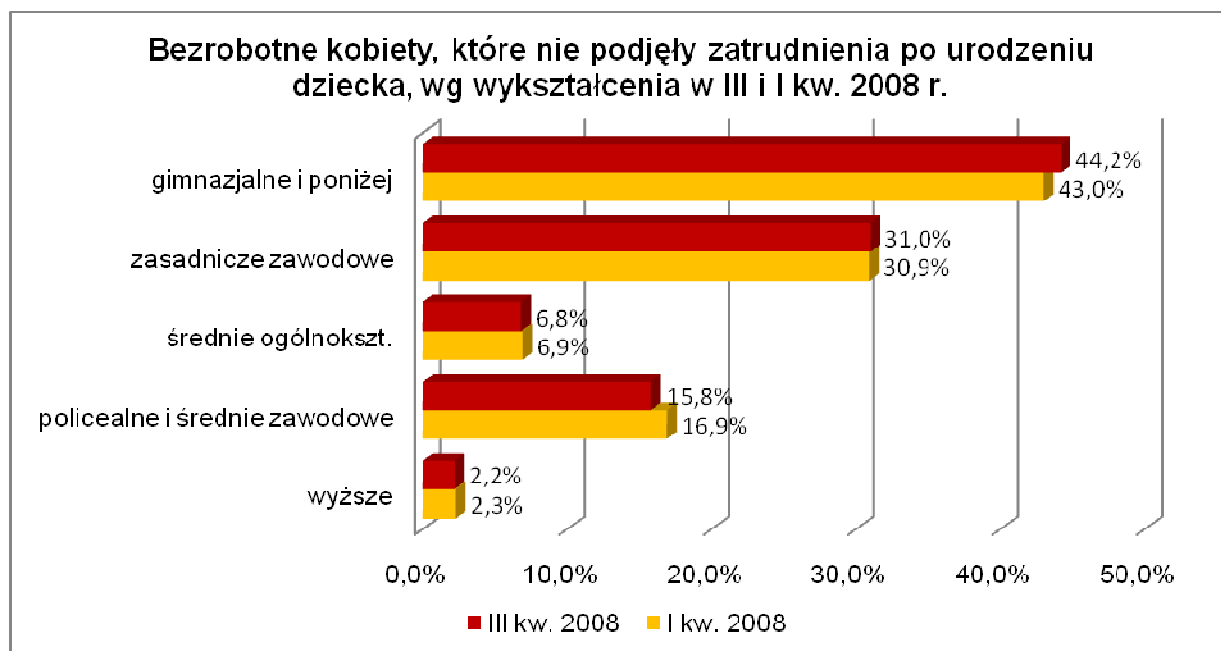
W III kwartale 2008 r., wśród tej kategorii bezrobotnych, podobnie jak w I kwartale, dominują kobiety nie posiadające stażu pracy – 2162 osoby (44,2%) oraz o niewielkim stażu pracy; od 1 roku do 5 lat – 1025 osób (21,0%) i do 1 roku – 885 osób (18,1%). W omawianym okresie, w tej grupie bezrobotnych najwięcej osób pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy – 38,0% oraz od 12 do 24 miesięcy – 16,8%. W porównaniu do I kwartału, wśród bezrobotnych, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, odnotowano wzrost udziału tylko wśród osób krótko pozostających bez pracy (do 3 miesięcy), co pokazuje poniższy wykres:

---

⁸ Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – zaliczamy wszystkie panie, które po urodzeniu dziecka nigdy nie powróciły na rynek pracy przez podjęcie zatrudnienia.

Pod względem posiadanego wykształcenia dominują dwie grupy bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka: z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz zasadniczym zawodowym, co obrazuje poniższy wykres:

**Elementy struktury bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po
urodzeniu dziecka** (stan na koniec I i III kwartału 2008 r.)

Wyszczególnienie	I kwartał 2008 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	6083	100,0	4885	100,0
wiek				
18 – 24 lat	1415	23,3	1119	22,9
25 – 34 lat	2724	44,8	2205	45,1
35 – 44 lat	1278	21,0	1006	20,6
45 – 54 lat	606	10,0	505	10,3
55 – 59 lat	60	0,9	50	1,0
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	318	5,2	485	9,9
1 – 3 miesiące	636	10,5	581	11,9
3 – 6 miesięcy	693	11,4	429	8,8
6 – 12 miesięcy	922	15,2	711	14,6
12 – 24 miesiące	1030	16,9	821	16,8
powyżej 24 miesięcy	2484	40,8	1858	38,0
staż pracy				
do 1 roku	1117	18,4	885	18,1
1 – 5 lat	1235	20,3	1025	21,0
5 – 10 lat	623	10,2	488	10,0
10 – 20 lat	379	6,2	294	6,0
20 – 30 lat	41	0,7	29	0,6
30 lat i więcej	4	0,1	2	0,0
bez stażu	2684	44,1	2162	44,2
Wykształcenie				
wyższe	142	2,3	109	2,2
policealne i średnie zawodowe	1027	16,9	774	15,8
średnie ogólnokształcące	418	6,9	332	6,8

zasadnicze zawodowe	1877	30,9	1512	31,0
gimnazjalne i poniżej	2619	43,0	2158	44,2

W III kwartale 2008 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 1678 bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, co stanowiło 6,3% ogółu napływu do bezrobocia w województwie.

2.10. Bezrobotni którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia⁹

Na koniec III kwartału 2008 r. w województwie lubuskim odnotowano 534 bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, stanowiąc 1,3% ogółu bezrobotnych i jest to najmniejsza kategoria bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W stosunku do I kwartału 2008 r. liczba bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia zmniejszyła się o 132 osoby, ale ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych pozostał na tym samym poziomie.

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, w liczbie bezrobotnych ogółem, wyniósł od 0,2% w powiecie strzelecko - drezdeneckim do 2,6% w powiecie sulęcińskim.

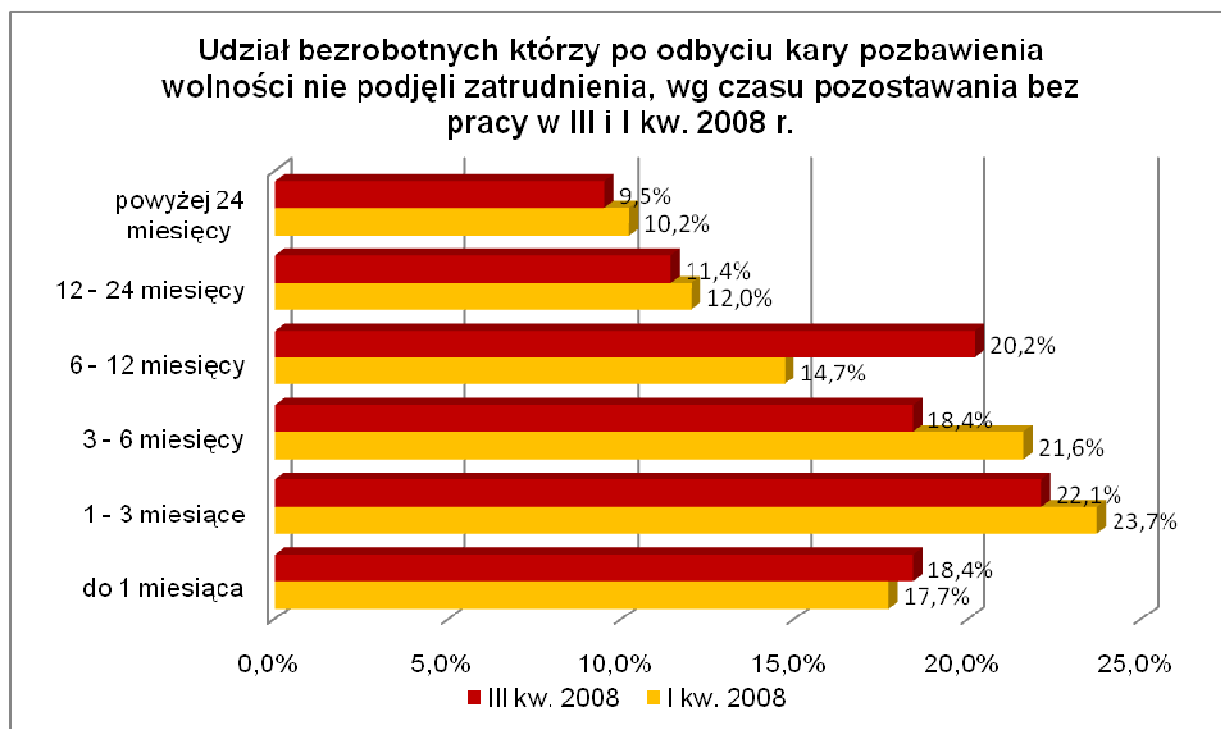
Wśród bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, to przede wszystkim mężczyźni, stanowiąc 94,9% tej kategorii bezrobotnych (507 osób). Wśród nich zarejestrowanych było 56 osób z prawem do zasiłku (10,5%).

W III kwartale 2008 r. wśród bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia najliczniejszą grupę stanowią, podobnie jak w I kwartale, osoby w wieku 45 – 54 lat oraz 25 – 34 lat (59,4% tej kategorii

⁹ Do tej grupy zaliczamy zarówno te osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności zarejestrowały się w urzędzie pracy w terminie 30 dni od dnia zwolnienia z aresztu lub zakładu karnego i nabyły zasiłek dla bezrobotnych po czym nie podjęły zatrudnienia oraz te osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie zarejestrowały się w urzędzie pracy we wskazanym ustawą terminie i jednocześnie nie podjęły zatrudnienia w tym dniu.

bezrobotnych). Podobnie jak w I kwartale 2008 r. dominują bezrobotni o stosunkowo krótkim stażu pracy; od 1 do 5 lat – 29,0% i do 1 roku – 23,6% ogółu bezrobotnych tej kategorii. Pod względem posiadanego wykształcenia 91,7% z nich posiada wykształcenie poniżej średniego, w tym zdecydowanie największą grupę (57,3%) stanowiły osoby legitymujące się tylko wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Jedynie 0,6% posiadało wykształcenie wyższe. Pod względem czasu pozostawania bez pracy, najliczniejszą grupę stanowią osoby pozostające od 1 do 3 miesięcy bez pracy i od 6 do 12 miesięcy bez pracy. Stosunkowo niewielki jest udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, co obrazuje poniższy wykres:

Elementy struktury bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia (stan na koniec I i III kwartału 2008 r.)

Wyszczególnienie	I kwartał 2008 r.		III kwartał 2008 r.	
	razem	%	razem	%
Ogółem	666	100,0	534	100,0
wiek				

18 – 24 lat	43	6,5	20	3,7
25 – 34 lat	185	27,8	150	28,1
35 – 44 lat	158	23,7	137	25,6
45 – 54 lat	214	32,1	167	31,3
55 – 59 lat	55	8,3	50	9,4
powyżej 60 lat	11	1,7	10	1,9
czas pozostawania bez pracy				
do 1 miesiąca	118	17,7	98	18,4
1 – 3 miesiące	158	23,7	118	22,1
3 – 6 miesięcy	144	21,6	98	18,4
6 – 12 miesięcy	98	14,7	108	20,2
12 – 24 miesiące	80	12,0	61	11,4
powyżej 24 miesięcy	68	10,2	51	9,5
staż pracy				
do 1 roku	163	24,5	126	23,6
1 – 5 lat	196	29,4	155	29,0
5 – 10 lat	98	14,7	81	15,2
10 – 20 lat	84	12,6	77	14,4
20 – 30 lat	50	7,5	36	6,7
30 lat i więcej	5	0,8	6	1,1
bez stażu	70	10,5	53	9,9
Wykształcenie				
wyższe	2	0,3	3	0,6
policealne i średnie zawodowe	45	6,8	30	5,6
średnie ogólnokształcące	8	1,2	8	1,5
zasadnicze zawodowe	229	34,4	185	34,6
gimnazjalne i poniżej	382	57,3	308	57,7

W III kwartale 2008 r. powiatowe urzędy pracy zarejestrowały 392 bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, co stanowiło 1,5% ogółu napływu do bezrobocia w województwie.

3. PODSUMOWANIE

Nowelizacja Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 24 sierpnia 2007 r. powiększyła definicję osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy o cztery nowe kategorie bezrobotnych oraz rozszerzyła zakres jednej z dotychczas występujących kategorii. Z racji tego, że w sprawozdawczości o rynku pracy te kategorie uwzględniane są dopiero od stycznia 2008 r., nie ma możliwości porównania danych dotyczących kwartału bieżącego z analogicznym okresem poprzedniego roku. Dla nich dane z III kwartału 2008 r. porównano z danymi z I kwartału. Wśród tych nowych kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, odnotowano spadek udziału zarejestrowanych bezrobotnych w grupie bezrobotnych bez wykształcenia średniego (o 1,5 punktu procentowego) oraz w grupie kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 0,4 punktu procentowego). W grupie bezrobotnych którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia ich udział pozostał na tym samym poziomie. W dwóch pozostałych grupach odnotowano wzrost udziału zarejestrowanych bezrobotnych; wśród osób bez doświadczenia zawodowego (o 1,5 punktu procentowego) oraz wśród samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia (o 0,4 punktu procentowego).

Spośród pozostałych, wprowadzonych wcześniej kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, odnotowano w III kwartale 2008 r., w stosunku do analogicznego kwartału 2007 r., spadek udziału zarejestrowanych bezrobotnych w grupie długotrwale bezrobotnych (o 9,8 punktu procentowego) oraz wśród bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 0,5 punktu procentowego). W pozostałych trzech kategoriach odnotowano wzrost udziału zarejestrowanych bezrobotnych; wśród młodzieży do 25 roku życia (o 1,9 punktu procentowego), wśród niepełnosprawnych (o 1,2 punktu procentowego) oraz osób powyżej 50 roku życia (o 0,8 punktu procentowego).

W dalszym ciągu istotnym czynnikiem, utrudniającym znalezienie pracy przez bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to przede wszystkim: niski poziom wykształcenia, brak stażu pracy oraz bardzo długi okres pozostawania bez pracy.

Największy odsetek bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej odnotowano wśród osób bez kwalifikacji zawodowych – 81,0% oraz osób które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 57,7%. Najmniejszy odsetek bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej odnotowano wśród młodzieży do 25 roku życia – 26,7% oraz osób niepełnosprawnych – 36,5%.

Największy odsetek bezrobotnych bez stażu pracy odnotowano wśród osób bez doświadczenia zawodowego – 81,4% oraz młodzieży do 25 roku życia – 58,9%. Najmniejszy odsetek bezrobotnych bez stażu pracy odnotowano wśród osób powyżej 50 roku życia, gdzie tylko 6,0% bezrobotnych nie posiadało stażu pracy oraz wśród bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia – 9,9%.

Największy odsetek bezrobotnych pozostających powyżej 24 miesięcy bez pracy, odnotowano wśród kobiet które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 38,0% oraz osób długotrwale bezrobotnych – 37,0%. Najmniejszy odsetek bezrobotnych pozostających powyżej 24 miesięcy bez pracy odnotowano wśród młodzieży do 25 roku życia – 6,4% oraz osób które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 9,5%.

Największy odsetek osób uprawnionych do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych odnotowano wśród niepełnosprawnych – 22,8% i osób powyżej 50 roku życia – 22,5% ogółu, najmniejszy był wśród osób długotrwale bezrobotnych oraz kobiet które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – po 2,0% oraz osób bez doświadczenia zawodowego – 3,0% ogółu tej kategorii bezrobotnych.

Sytuacja poszczególnych kategorii bezrobotnych poddanych powyższej analizie jest bardzo zróżnicowana. Stąd zasadne wydaje się dalsze konstruowanie przedsięwzięć dla poszczególnych kategorii, uwzględniając ich specyficzne cechy.